

ÓZEN

№11 (81) ҚАРАША 2022 ЖЫЛ

«ӨЗЕНМҰНАЙГАЗ» АҚ КОРПОРАТИВТІ ГАЗЕТІ

«ӨЗЕНМҰНАЙГАЗ» АҚ директорлар кеңесінің мәжілісі

Ақтау қаласында «Өзенмұнайгаз» АҚ директорлар кеңесінің мәжілісі өтті.

Атқарылған жұмыстардың есебі тыңдалып, қоғамның даму бағдарламалары талқыланған басқосуды «Өзенмұнайгаз» АҚ директорлар кеңесінің төрағасы, «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ барлау және өндіру жөніндегі Басқарма төрағасының орынбасары және Ақтау қаласындағы «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ өкілдігінің директоры Құрманғазы Есқазиев ашты.

Күн тәртібінде өзекті 6 сұрақ бойынша қажетті шешім қабылданып, нәтижелі жұмысты одан әрмен жалғастыру керектігі айтылды.

Сонымен қатар директорлар кеңесінің отырысында «Өзенмұнайгаздың» 2023 жылғы бюджеті, 2023–2027 жылдарға арналған бизнес-жоспары бекітілді. Бұдан өзге, компанияның 2022 жылғы 9 айдағы өндіріс және басқа да қызметінің қорытындысы, 2022 жылдың соңына дейін күтілетін болжамы тыңдалды.

«ӨЗЕНМҰНАЙГАЗ» АҚ сенім телефоны жұмыс істейді

Компания қызметкерлерінің өз міндеттеріне салғырт қарауын болдырмау мақсатында Қауіпсіздік департаментінің «сенім телефоны» жұмыс істейтінін хабарлайды. Қызметкерлер сенім телефонына жұмыс бабында орын алған құқық бұзушылық немесе келеңсіз жағдайдың алдын алу, қитұрқы әрекетті болдырмауға ықпал ететін өзге де маңызды ақпаратты хабарлай алатындығын қаперіңізге береміз.

Хабарлаушы азамат есімінің құпия сақталуына кепілдік беріледі.
Қауіпсіздік департаментінің сенім телефоны: +7 (72934) 65-1-54.
Электронды поштасы: doverie@umg.kmger.kz

КОМПАНИЯ жаңа арнайы техникамен толықты

Қарашаның алғашқы күні өндірістік-техникалық қамту және жабдықтармен жинақтау басқармасы базасында №2, №3, №5 скважиналарға қызмет көрсету, химияландыру және экология, сонымен қатар бұрғылау жұмыстары басқармасы жүргізушілеріне бас директор Мақсат Ибағаров ұзынырғасы 21 арнайы техниканың кілтін салтанатты түрде табыстап, құттықтау сөз сөйледі.

Қазір жаңа технология заманы. Компания мықтылығы артқа қарайлай беру емес, болашаққа ұмтылу. Бас директор ретінде адал еңбегіңізге зор алғыс білдіремін. Жаңа көлік құтты болсын. Ырысыңыз асып, күш-қуатыңыз тасып, арамызда жемісті еңбек етіп жүре беріңіздер, – деді Мақсат Ибағаров.

Өз кезегінде жаңа көлікке ие болған жүргізушілер «компания қамқорлығы біздің оған деген сүйіспеншілігімізді оятып, көңілімізді өсіреді» дей отырып шексіз алғысын білдірді.

Компания автопаркін жаңарту жұмыстары жолға қойылған. Жылда жүздеген техника сатып алынып келеді. Қазіргі жағдай туралы айтатын болсақ, компания автопаркінде жеңіл, арнайы техника, автобус барлығын қосқанда 1500-ге жуық көлік құралы бар.

– Өндірістің үздіксіз әрекет етуі үшін техника жаңарту мәселесіне баса назар аударылады. 1463 көлік құралының 731-нің пайдалану мерзімі он жылдан асқан. Ағымдағы жылы 218 техника сатып алу жоспарланып, 48 техника келді. Жоспарды орындау арқылы тозығы жеткен транспорт саны 50 пайыздан 35 пайызға төмендейді, – дейді транспорт департаментінің директоры Болат Бегжанов.

ҚАЗАН АЙЫНДАҒЫ МҰНАЙ ӨНДІРУ
ЖОСПАРЫНЫҢ ОРЫНДАЛУ КӨРСЕТКІШІ
93,65%

Жаңашылдыққа ұмтылған — ДЕПАРТАМЕНТ

Компанияның өндіріс жағдайына жауап беретін мұнай және газ өндіру департаменті жұмысына заман талабына сай өзгерістер мен жаңашылдықтар енгізіліп келеді. Өндірісті оңтайландыру мақсатында тиісті шаралар уақытылы қолға алынып, жаңа техника және технологиямен толығып келеді.

Атап айтатын болсақ, департамент мамандары биылдан бастап өндіріске электр бұрандалы сораптық қондырғыларды енгізіп жатыр. Қазірдің өзінде аталмыш қондырғының 25 данасы орнатылған, қараша айының соңына дейін жоспарға сай 30 қондырғының барлығы іске қосылмақ. Бұрандалы сорапты қондырғылардың артықшылығы — жоғары парафинді, механикалық қоспалары жоғары ұңғыларда жақсы жұмыс жасап, ұңғылардың жөндеуаралық кезеңінің ұзаруы. Мамандар айтуынша, бүгінде әр скважина біресе құбыры тесіліп, біресе сорабы істен шығуына байланысты ары кетсе 100-120 күннен кейін жөндеуді қажет етіп тұрады. Ал бұрандалы сораптық қондырғылар орнатылса, ұңғылардың жұмыс істеу мерзімі 1 жылға дейін ұзарып, сәйкесінше өндірілетін өнім көлемі көбейіп, шығындар азаяды.

— Қазіргі таңда құбырларды гидро-механикалық тазалау әдісін енгізіп жатырмыз. Мұнай өндірісінде ұңғыдан шыққан сұйықтық құрамындағы тұз шөгіндісі, темір сульфиді және басқа да механикалық қоспалардың жиналуына байланысты құбыр іші кеңістігі азайып, сұйықтық қысымы көтеріліп, құбыр дұрыс жұмыс жасамайды. Осы бітелген құбырларды бұрын қырғышпен, су арынымен тазалайтын әдік, алайда бұл әдістердің тиімділігі төмен болуына байланысты тұздан бітелген жарамсыз бөлікті кесіп тастауға тура келетін. Жаңадан енгізіліп жатқан әдіс бойынша құбырдың бітелген жеріне металл, шар тәріздес дене жіберіліп, 1,5 шақырым. құбыр ішіндегі барлық қоқыс пен тұз шөгінділерін алып шыға алады, — дейді департамент басшысы Гайдар Қаналиев.

Департамент қызметкерлері жұмыстанып жатқан тағы бір бастама — «ҚазМұнайГаз ҰК» АҚ тәжірибесіндегі «АВАІ» интеллектуалды жүйесінің «Асқынуларды бақылау» модулі. Қазіргі таңда бұл бағдарлама №4 МГӨБ-те сыналып, өндіріске енгізілді. Сонымен қатар Қоғамның

басқа да МГӨБ-теріне енгізілуде. Нәтижесі — көңіл көншітерлік. Бастама арнайы интеллектуалды жүйе негізінде жүзеге асады. Бұл жүйе тұз шөгінділері, асқынулар, бактериялар, сульфидтер әсерінен болған тотығуға және оған қарсы жіберілетін химия мөлшеріне бақылау жасайды. Жүйе тотығу процентін, оны жою үшін қандай көлемде химия керек екенін диспетчер мониторында көрсетіп тұрады. Бұрын бұл іспен жұмысшылар арнайы барып, өздері айналысатын. Цифрландырудың арқасында уақыт та, химиялық реагенттер де үнемделіп, жұмыс жедел атқарылатын болды.

Компания Өзен, Қарамандыбас кен орындарынан бөлек, келісім шарт бойынша 5 газконденсатты кен орындарын игеруде. Солардың бірі — Батыс Теңге кен орны. Геологтар осы жердегі №23 скважинаның табиғи газ қабатынан мұнай қабатшығын тауып, қазіргі таңда №4 МГӨБ жұмысшыларымен бірлесіп «қара алтын» өндіруде. Бұл жұмыстың басы-қасында мұнай және газ өндіру департаменті мамандары жүр. Батыс Теңге кен орнынан мұнай қыркүйек айынан бері игерілуде. Өнім мұнай дайындау және жөнелту цехына жіберіледі. Бұл — тиісінше, компания өндіріп жатқан мұнай көлемін көбейтуге септігін тигізеді дейді мамандар.

Сондай-ақ департамент қызметкерлері мұнай-газ өндірісін оңтайландыру мақсатында жақында «Татнефть» компаниясына барып, тәжірибе алмасып келді. Олар 10 күнге жуық аталған компанияның мұнай өндіру тәсілдерімен танысқан. Мамандар қажет деп тапқан оқудың тиімді тұстарын «Өзенмұнайгаз» өндірісіне енгізуге де ниетті.

№1 МГӨБ жұмысы — ҚАРҚЫНДЫ

№3

МГӨБ-ке қарасты №1 мұнай-газ өндіру кәсіпшілігі — алғаш ашылған кәсіпшіліктің бірі. Аталған жерден қаламызға белгілі бірқатар ардагер мұнайшының төгілген терінің иісі шығады. Кәсіпшілікке қарасты 7 топтық қондырғы бар. Оларға 7 шебер, 3 геолог,

2 механик, 2 инженер-технолог және 2 цех бастығының орынбасары қызмет көрсетеді. Компания бойынша ең көп скважина көлемі де — осы кәсіпшілікке тиесілі. Қазіргі таңда 348 скважинаның 325 ырғақты өнім беріп тұр. Мұнайшылар жөндеуді қажет етіп, бос тұрыста тұрған ұңғылардың санын азайту тұрғысында жүйелі жұмыс жасауда.

— Ай сайын белгіленген көрсеткішке сай жұмыс істеп жүрміз. Өндіріс болған соң, арасында түйткілді мәселелер туындап, өнім көлеміне әсер ететін кездердің болатыны заңды. Десе де, мұндай мәселелерді шұғыл шешіп, жоспарды орындауға бар күш-жігерімізді саламыз. Қазіргі таңда жылыту пештерін жөндеу сынды қысқа дайындық шаралары аяқталды, — дейді кәсіпшілік бастығы Бақберген Ұзақбаев.

Ойда жұмыс істейтін 121 мұнайшы мен инженерлік техникалық құрам 7 күндік вахталық әдіспен жұмыс істейді. Мұнайшылардың әлеуметтік жағдайы тиісті деңгейде жасалған. Арнайы, қорғаныс киімдері уақытылы беріліп тұр. Тамақтануы терможүйе арқылы жүзеге асырылады.

Цех ұжымында спорттық шараларға белсенді қатысып жүрген мұнайшылар да бар. Жанболат Досаев, Ерболат Аманжол, Замира Есімова, Индира Өсербай атты жұмысшылар футбол мен волейболдан сан түрлі додаларда топ жарып, «Өзенмұнайгаз» намысын қорғап жүр.

Скважиналарды жерасты жөндеу цехы тынысы

№3

МГӨБ-ке қарасты скважиналарды жерасты жөндеу цехының жұмыс бағыты ағымдағы жерасты жөндеуге негізделген. Цех жұмысшылары сорап ауыстыру, геологиялық-техникалық, кешенді іс-шаралар және құбыр шыбықтарын тексерумен айналысады. Жарамсыз болса, ауыстырылуына жағдай жасау — цех міндетіне жатады. Өздеріне қызмет ететін №1 МГӨБ-ке қарасты жерасты жабдықтарын диагностикалау және жөндеу цехына хабарлап, құбыр, штангаларды ауыстыру — цех жұмысшыларының жауапкершілігінде.

— Цехтағы 181 жұмысшыдан құралған 18 бригада күнделікті орталық инженерлік-техникалық қызмет бөлген 7-8 жиынтық техника арқылы басқармаға қарасты 1000-нан астам ұңғыға қызмет көрсетеді. Олар БЖБ-дағы 7, «Кезби» ЖШС-дегі 5 бригадамен бірлесе жұмыс істейді, — дейді цех бастығы Есет Нәдіров.

Цех ұжымы білікті, тәжірибелі кадрлардың арқасында қазіргі таңда айлық жоспарды 1,5 есеге артығымен орындап отыр. Мәселен, оларға ай сайын 13 скважинаны жерасты жөндеу қажет болса, олар көрсеткішті 18-20 ұңғыға дейін жеткізіп жүр.

Жұмысшылар күндізгі және кешкі ауысымда жұмыс жасап, екі күн демалады. Өндірісте ойып алар орны бар мамандардың алаңсыз еңбек етуіне қолайлы жағдай жасалған. Оларға арнайы қорғаныс киімдері уақытылы беріліп тұрады. Тамақтандыру жайы да жүйелі жолға қойылған.

«БАЛАҚАЙДА»

26 – баланың тұсауы кесілді

«Өзенмұнайгаз» жұмысшыларының қолдауымен іске қосылған Жаңаөзен қаласындағы «Балақай» оңалту орталығы церебральды сал ауруына шалдыққан балаларды сауықтыру бағытында жұмыс жасап келе жатқанына екі жылға жуық уақыт болды. Осы мезгіл ішінде дерт меңдеген жүздеген балаға ем шараларын жүргізіп, 15 балақайға тілашар жасалды, 25 баланың тұсауы кесілді.

Үш жастан асқан Малика Досының тұсаукесеріне мұнай дайындау және өндіріске қызмет көрсету басқармасы директоры Сәкен Алшынбаев, бас есепші Жаңабеген Нәукебайұлы және бірқатар басқарма қызметкерлері, жұртшылық және мемлекеттік органдармен байланыс бөлімі директоры Әділ Сүйебай, орталық мамандары мен Маликаның туыстары жиналды.

С.Алшынбаев пен Ж.Нәукебайұлы құттықтау сөз алып, бүлдіршіннің қадамы оң болсын деген тілектерін жеткізіп, балапанға

ұжым атынан мотоцикл табыстады.

– МДЖӨҚББ ұжымы еңбек-ақыларынан өздері қалаған қаражатын аудару арқылы оңалту орталығы жұмысының жүруіне, балалардың ем-дом қабылдауына ұйымшылдық танытып келеді. Осы ауызбіршіліктегі игі әрекеттеріңіз үшін алғыс білдіремін. Орталықтың жұмыс жасап тұрғаны және мамандардың біліктілігінің арқасында бүгін міне тағы бір бүлдіршіннің әрі ата-анасының бақытына куә болып отырмыз. Балаларымыз ауырмасын, бейбіт заман болсын! – деді басқарма директоры.

– Малика Досы орталық ашылғалы бері ем-дом қабылдап келеді. Осы уақытқа дейін үш рет бір айлық курстан өтті. Жалпы Маликаны маған төрт айлығында әкелген. Барлық талдаулар жүргізіліп, талма ауруы диагнозы қойылып, сонымен қатар психомоторлық дамудың кешігуі анықталды. Осы үш жасына дейін Астана, Алматы, Ақтау қалаларында үздіксіз оңалту шараларын қабылдап жүрді. Жаңаөзенде орталық ашылғасын осында емдік дене шынықтыру, массаж, психолог, логопед, эрготерапевтен тегін ем алып келеді.

Маликадан көп оң өзгерістер байқауға болады. Бір жасында басын ұстады, екі жас сегіз айында алғаш рет отырды, үш жас екі айында өздігінен тұрып, жүре алатын, қасықты қолына қысып ұстай алатын жағдайға жетті. Өлі де еркін орнынан тұрып, жүріп, жүгіріп, сөйлеп кетуіне көп жұмыс жасауымыз керек. Орталық мамандарымен қатар әке-шешенің де салғырттық танытпауының арқасында бүгінде балдырған аяғына тұрып, бір жасар баланың жүріп жүргеніндей болса да, қадам басып отыр, – деді орталық директоры Фатима Кенғанова.

Кенжебек Өмірғалиев, Маликаның әкесі:

– Қызымды үш жарым айлығынан бастап емдетіп келеміз. Дәрігерлердің нұсқаулығымен барлық айтқандарын жасап жатырмыз. Орталыққа барғаннан бөлек мамандарды үйге шақыртып, ем алып отырамыз. Жаңаөзендік ерекше балалар үшін жағдай жасап жатырған мұнайшыларға, орталық мамандарына алғыс айтамын. Сіздердің арқаларыңызда бүгінде балапаным өздігінен жүре алады, сөйлей бастады. Өлі де жақсы өзгерістер болатынына сенемін.

АЙТЫС — АСЫЛ ҚАЗЫНА

Жаңаөзен қаласы әкімдігі ұйымдастыруы, «Өзенмұнайгаз» АҚ қаржылай қолдауымен 2-қарашада «Мұнайшы» мәдениет сарайында «Жүректен аққан жыр бұлақ» атты аламан айтыс өтті. Республикалық айтысқа еліміздің әйгілі айтыскер ақындары қатысты.

Аталған шара қаламызға белгілі жаңаөзендік айтыскер ақын Арғынбек Қалбаевтың бастамасымен қалалық мәслихат депутаты Асқар Ноғайевқа ұсыныс тасталып, қала әкімі қолдауымен ұйымдастырылды. Сөз сайысында сайдың тасындай 14 ақын өзара жұптасып, айтысты. 1 айналымнан тұрған аламан дода таңертең 10.00-де басталғаннан кешкі 19.00-ге дейін жалғасты. 500 адамға арналған мәдениет үйі лық толып, 700-дей көрермен айтысты орнынан тапжылмастан тамашалады.

– Жиналған халықтың залдағы орынға сыймай, жерге жайғасып және түрегеп тұрып айтыс қарағанынан-ақ ұйымдастырылған шараның деңгейін аңғаруға болады. Қаламызда айтыс өнерінің кенжелеп қалғаны жаныма қатты бататын. Оған айтыскер ақындардың болмауы, оларға қолдаудың жоқ болуы, тұрғындардың саяси ұстанымдары да – себеп. Дегенмен халық ішіндегісін шығармаса, шерін тарқатпаса тағы болмайды. Ал айтыс арқылы сол көкейдегі мәселелер билікке жетеді. Осыған байланысты аталған шараны өткізуге барымды салдым, – дейді Арғынбек Қалбаев.

Ақын Жаңаөзенде айтыс өткізу – оңай еместігін айтып, тәуекел етіп, шара өтуіне табандылықпен атсалысқан қала әкімі Айбек Қосауқовқа зор алғысын білдірді.

Айтысты, негізінде Жүрсін Ерман жүргізу керек болған.

Бірақ оның науқастанып қалуына байланысты шара екі рет кейінге қалдырылыпты. Дегенмен соңғы күндері айтыс ақсақалының денсаулығы сәл жақсаруына орай сайысты өткізе беру туралы шешім қабылданған.

Айтыскерлерді еліміздің беткеұстар азаматтары – Тұңғышбай Жаманқұлов, Алтынбек Қоразбаев, Светқали Нұржан, Елдос Еміл, Мақсат Аяпов бағалады. Қазылар алқасының шешімімен бас жүлде – 2 млн теңгені жерлесіміз, №1 мұнай-газ өндіру басқармасының жұмыскері Арғынбек Қалбаев иеленді. I орынға батысқазақстандық Жансая Мусина мен Төлеген Жаманов лайық деп танылса, II орын Мейірбек Сұлтанхан, Абай Жолмағанбетов, Шұғайып Сөзімханға бұйырды. Ал III орынды Біржан Байтуов, Шалқарбай Ізбасаров, Қанат Мырзахан олжалады. Арнайы жүлде Айбек Қалиевке, ынталандыру сыйлығы Ержан Өміров, Азамат Орынбасаров, Жәнібек Бейбітов, Рауан Қайдаровқа табысталды.

Республикалық айтыста «жүзден жүйрік, мыңнан тұлпар» деп танылып, қала мерейін өсірген Арғынбек Қалбаев жыл соңында «Алтын домбыра» суперфиналында бақ сынады. Бұған дейін аталмыш сайыста сынға түсіп, арнайы жүлдені иеленген қала мақтанышына сәттілік тілейміз.

Арғынбек Қалбаев – аты алашқа әйгілі халық ақыны,

шежіреші Өмірзақ Қалбаевтың немересі. Алғаш атасының көзі тірісінде қолына домбыра ұстап, той-мерекелерде арнау айтып өнер жолын бастаған айтыскердің бүгінде бұл салада жүргеніне 20 жылға жуық уақыт болған. Бала кезден ақындар мүшәйрасына қатысып, студенттік шақта қалалық, облыстық айтыстарда көзге түсіп жүрген Арғынбек Қалбаев 2018 жылы Батыс Қазақстан облысында өткен батыс аймақтық республикалық айтыста бас жүлдені қанжығалайды. Осы кезде Жүрсін Ерманның көзіне түсіп, республикалық айтыстарға жолдама алады.

– Айтысқа келуіме себепші – өнердегі інім Абай Жолмағанбетов болса, Жүрсін Ерман бастаған ақындар қатарына қосылуыма мұрындық болған – Бауыржан Халиолла. Осы кісілердің арқасында талай додаларды топ жарып, халықтың жоғары бағасын алып жүрмін, – дейді айтыскер.

Арғынбек Қалбаев 2020 жылы «Тәу етерім –Тәуелсіздік» атты республикалық айтыста жеңімпаз атанып, «Алтын домбыра» суперфиналына жолдама алған-тын. Жақында Абай облысында «Асыл домбыра» додасында көзге түсіп, «Шабьттандыру» номинациясымен марапатталды.

Қойнауы құтты мекеннің намысын қорғап, атын шығарып жүрген айтыскер ақынға Алланың нұры жаусын дейміз. Ақынға шалқар шабыт пен отбасына бақ-береке тілейміз.

Ісіне мығым АЖАР алған асулар мол

**АЖАР ДЫБЫСОВА –
КОМПАНИЯ ДАМУЫНА
ЖАРТЫ ҒАСЫРҒА ЖУЫҚ
УАҚЫТ ЕҢБЕК СІҢІРІП,
ЖАҚЫНДА ҚҰРМЕТ
ДЕМАЛЫСЫНА ШЫҒАТЫН
МАЙТАЛМАН МАМАН.
ОЛ 1962 ЖЫЛЫ ФОРТ-
ШЕВЧЕНКОНЫҢ АТАШ**

**ПОСЕЛКІСІНДЕ ДҮНИЕГЕ КЕЛІП, ОРТА МЕКТЕПТІ БІТІРЕ
САЛА ЖАҢАӨЗЕНДЕГІ МҰНАЙ-ГАЗ ТЕХНИКУМЫНА
ОҚУҒА ТҮСКЕН. ЖОҒАРЫ ОҚУ ОРНЫН АТЫРАУ
ҚАЛАСЫНДА ТӘМАНДАП, ТЕХНИК-МЕХАНИК
МАМАНДЫҒЫН МЕНГЕРЕДІ.**

Алғаш еңбек жолын 1979 жылы 17 жасында қалалық атқару комитетінің жолдамасымен №2 СҚКБ-да жөндеуші болып бастайды. Жұмыста ұқыптылығы, іскерлігімен көзге түсіп, жүргізушілердің жол қағаздарымен жұмыс, мұнай өнімдерін тарату, еңбек бөлімінде қызмет етеді. Экономист, есепші болып та жұмыс жасайды. Соңғы он бір жылда басқарманың әлеуметтік-әкімшілік қамтамасыз ету бөлімінде инженер болып қызмет атқарып келеді.

Ажар Дыбысованың әке-шешесі де осы басқармада жұмыс істеп, ел мен жер өркендеуіне атсалысқан еңбекқор жандар. Әкесі – есепші болса, анасы – цехта қызмет етіпті. Ата-анасының еңбекқорлығын көріп өскен кейіпкеріміздің болмысы іске – мығым, сөзге – берік болып қалыптасты.

Оның қызметі мекеменің барлық жұмысшыларымен тығыз қарым-қатынасқа негізделген. «Қанша адам болса, сонша түрлі мінез бар демекші, көпшіліктің көңілінен шығу – оңай емес» – дейді Ажар Қайралапқызы.

– Дегенмен келген қызметкерлердің шаруасын бітіріп, риза қылып жіберуге тырысамыз. Жүрекжарды алғысын естігенде, өзіміз де бір марқайып, жұмысқа құлшынысымыз артып қалады, – деп жалғады ол. Осылайша қазіргі таңда Ажар Дыбысова жанындағы екі білікті әріптесімен ұжымдағы 600-дей жұмысшының сұранысын қанағаттандырып, әлеуметтік жағдайын жақсарту бағытында тер төгіп жүрген жайы бар.

Кейіпкер өміріне де, компанияға да дән риза. «Алғаш бантигім желбіреп келген қарашаңырақ – өзіме қатты ыстық. Еш өкпем жоқ. Мекеменің тек биіктен көрінуіне тілекшімін», – деп ағынан жарылды ол.

Асқаралы 60 жасқа аяқ басқан Ажар Қайралапқызы мекемеде – білікті кадр болса, отбасында – аяулы жар, ардақты ана, қамқор әже. 4 баласынан 11 немере сүйген бақытты жанның жұмыстан тыс уақыты осы балапандарды қызықтаумен өтеді.

Майталман маманның мерейлі 60 жасы мен құрметті еңбек демалысына шығатын сәт қатар келіпті. Екінші отбасына айналған ұжымы Ажар Дыбысованы қараша айында салтанатты түрде бейнетінің зейнетін көруге шығарып салмақ. 43 жыл бойы Өзен кен орнының дамуына үлес қосқан білікті маманмен біз де қимастықпен қоштасамыз. Сіздің сіңірген еңбегіңіз ұмыт қалмақ емес. Сізге денсаулық, отбасы амандығы мен ұзақ ғұмыр тілейміз!

МАҚСАТЫ — балалардың ат спортына қызығушылығын ояту

Мүмкіндігі шектеулі жандардың денсаулығын нығайтуға атқа міну жақсы әсер етеді. Бұл орайда иппотерапия және ат спортына бейімдеу жүзеге асырылатын «Muagab» ат спорт клубы 2018 жылдың 25 шілдесінде құрылған. Негізін қалаушы – Темірбек Естұрғанов.

Клубта ерекше балаларды емдеу және бейімдеу шаралары тегін ұйымдастырылады. Алғашында жұмыс бастағанда бір ғана жылқы жануары болса, кейін сегізге дейін көбейеді.

– Негізгі қызмет жылқы жануарымен байланысты болғандықтан, алғашында өзім мініп жүрген атты пайдаландым. Бір жарым жылдың ішінде жылқы саны сегізге жетті. Алайда бүкілөлемдік індет кезінде ерекше баптауды қажет ететін жануарды жем-шөппен қамтамасыз ету қиындық туғызды. Екі жылқымыз өлді, біреуін сатып жібердім, – дейді клуб директоры.

Темірбек Естұрғанов 1983 жылы 27 қазанда Қарағанды облысы Теміртау қаласында туылған. Ата-анасы Қарақалпақстан Республикасына қоныс аударып, сол жақта балабақшаға барып, гимназияда білім алады. Ауыл шаруашылығы колледжінде оқиды. 1999 жылы Жаңаөзенге келіп, әртүрлі салада қызмет етеді. Кәсіпкерлікпен де айналысады.

– 2016 жылы терімнен жара шығып, іріңдеп, жан-жақты медицинасына жүгінгенім бар-тын. Қайда болмасам да теріні кесіп алу керектігі айтылды. Басқа жолы болу керек деп ғаламтордан ізденіп, Өзбекстанның профессорын тауып

алдым. Маман атқа мінудің пайдасын, атта шабу кезінде болатын вибрация теріге жан беретінін жеткізді. Сол кеңеспен атқа отырып, алғашқы нәтижені үш айда көрдім, – дейді.

Атқа шабу денсаулыққа пайдасы мол, сабырлыққа үйретіп, бойға күш-қуат беретінін түсінген Темірбек жылқы жануарына үлкен қызығушылық танытып, ат баптап жүрген азаматтармен араласа бастайды. Сол кісілерден Өскемен қаласында иппотерапия оқуы бар екенін біледі. Маңғыстауға келген араб азаматтарының қаржылай қолдауымен 1,5 айлық курстан өтеді. «Инвестор болып, білім алуға мүмкіндік берген араб азаматтарына ризашылығым ретінде клубтың атын «Muagab» деп қойдым. Бұл араб өмірлігінде мүмкіндігі шектеулі балаларды атқа отырғызып бейімдеген жылқының атауы екен» дейді Темірбек.

Ат спорт клубы қазіргі таңда коммерциялық ұсынысты қосқан. Балабақша, мектеп, мекемелермен жұмыс жасауға ниетті. Ақылы түрде атқа міну, шабуды үйретеді және балалар мен жасөспірімдерге экскурсия ұйымдастырады. Ол үшін пони жылқысын сатып алу жоспары бар. Иппотерапевт, медициналық қызметкер, пара тренер, инструктор, ат жетектеуші бар. Екі жылқы иппотерапияға, екі жылқы коммерциялық қызмет үшін арналған.

– Клуб территориясының иесі игі іс үшін жерді ешқандай төлемсіз, тегін берді. Жылқылар да бір кәсіпкердікі, жалдау құнының орнына жем-шөп, жылқыны баптауға келістік. Клубтың екі алаңы бар. Кішірегінде алғаш келгендерді

қабылдаймыз, үйренген соң үлкен алаңға өткіземіз. Бізге ауа-райына қарамастан жаттығуға кедергі келтірмейтін ат спорты манежі (жабық алаң) қажет, – дейді Темірбек.

Клубта мүмкіндігі шектеулі жандарға тегін иппотерапия жүргізілсе, ақылы қызмет құны 5–8 жастағыларға – 28 мың, 9–13 жастағыларға – 38 мың, 13 жастан бастап – 48 мың. Клубтың алға қойған жоспары көп. Еуропалық конкурстың менгеріп, жарыстарға қатысу. 20,40,60 см секіріп әрекет жасап жатыр. Клубтың қызметін дамытып, кеңейту жоспары бар.

ӨНДІРІС

ЕҢБЕКПЕН ЖЕТІЛГЕН БЕКТҰРҒАН

Бектұрған Жолмағанбетов 40 жылдан бері мұнай саласында талмай қызмет етіп келе жатқан білікті кадр. Осынша жыл бір орыннан табан аудармай қызмет ету, тапсырылған жауапкершілікті абыроймен алып жүру екінің бірінің қолынан келмесі анық. Ал Бектұрған Жолмағанбетовтің қолынан келді. Ол бүгінде автоматтандыру және телекоммуникация басқармасы №6 автоматты кешенді реттеу цехының бақылау өлшеу құрылғылары бойынша 5-дәрежелі жөндеушісі.

Кейіпкеріміздің өмір жолына үңілер болсақ, 1964 жылы Қызылсай мекенінде мұнайшылар әулетінде дүниеге келген. Әкесі Ашықбай Жолмағанбетов мұнайшы, анасы Қарақұдық кеңшарында пошташы болып еңбек еткен екен.

– Қызылсайдағы №4 орта мектепті 1982 жылы бітірдім. Біздің кезімізде оқу өндірістік комбина-ты болды. Сол жерде бақылау-өлшеу аспаптары және автоматика мамандығын оқып, Өзен жөндеу басқармасына (қазіргі АЖТБ) мамандығым бойынша 2-дәрежелі слесарь болып жұмысқа орналастым. 1983 жылы әскерге шақырылып, екі жылдан кейін жұмысымды жалғастырдым. Өмір бойы бір мекемеде істеп келе жатырмын. Екінші дәрежелі жөндеушіден бастап басқармада қай сала бар, суында да, газында да, қазандықта да, бөлінде де жұмыс істеппін, – дейді.

– 40 жылдық еңбек жолыңызды айта кетсеңіз. Несімен қызықты, несімен қиын болды? Кімдерден тәлім алдыңыз? – деді кейіпкеріміздің әңгімесін әрлей түсу үшін.

– 1982 жылы Бердіғали Тәңқұлов деген бригадирден бір жылдай үйренгенім мол болды. Қазір ол кісі зейнетте. Әскерден соң қайта келгенімде Қызылсайда қазандық ашылды. Бұрғылау мекемелері автоматтарды бізден алды да, 1989 жылға дейін сол жерде болдым. Тоқсаныншы жылдары орыс, славян, кавказ халықтары еліне кетіп қалып, мамандар тапшылығы туындады. Содан мені өндіріске шебер етіп ауыстырды. Кейін инженер реттеуші

болдым. Денсаулық және отбасылық жағдайыма байланысты 2007 жылы слесарьлыққа ауыстым. №3 мұнай-газ өндіру басқармасының аумағына қарасты жерасты қысымын сақтау құрылғыларын реттеп, шақыртуларға барып, қысым өлшейтін құрылғыларды жөндеп, қажет құрал-жабдықтарды дайындап қоямыз, – деді Бектұрған ағамыз жұмыс барысына тоқталып.

Цех қызметкерлері 5 күн істеп, 5 күн демалады. Бір бригаданда шебер, 4-5 жөндеуші, 1 инженер қызмет етеді. Бұл кешен 2004 жылы толық модернизациядан өткен. Бұрын мұндағы техниканың 70 пайызы механикалық жолмен істеген екен. Қазірде анағұрлым ақылды, анағұрлым интеллектуалды құрылғылар жеткізілуде.

– Сөзіңіз аузыңызда, «ақылды техникалардың» жеткізілуімен жұмыс қаншалықты жеңілдеді?

– Қазір заманауи басқару-өлшеу құрылғылармен жұмыс істейміз. Мәселен, бұрынғы құрылғылардың нақтылығы – 1,5-3 пайыз болса, қазіргі құрылғылардың нақтылығы – 0,1-0,5 пайыз. Дәлме-дәл көрсетеді. Сонымен қатар қазіргі желілік кабельдердің орнына әр топтық қондырғыға сым тартылатын. Желді күні немесе жер қазғанда үзіліп қала беретін. Оны қайта-қайта жөндеуі керек. Қазір компьютерден барлығын бақылауға мүмкіндік бар. Заман талабына қарай бүткіл елімізде өндірісті автоматтандыру бойынша осы «Өзенмұнайгаз» компаниясы бірінші орында тұр. Атырау, Ақтау, Ақтөбенің өзіне автоматтандыру енді-енді келіп жатыр. Электронды түрде қашықтан басқару бізде 2001 жылы бастал-

ды. 2005 жылы тұтас компания автоматтандыруға өтті. Қоғамда бір жаңалық енгізу керек болса алдымен осы №3 МГӨБ-тен бастайды.

– Отбасыңыз туралы айтып беріңізші. Өке жолын қуған ұрпағыңыз бар ма?

– 1986 жылы Ақбөпе Тегіновамен отау құрдым. Сол қазандықта жұмыс жасап жүріп танысқанбыз. Алла тағала ұл да, қыз да берді. Тұрмыстағы қыздарымнан балдай тәтті жиендерім бар. Ұлым Ақтауда «КазФинанс» деген компанияда жұмыс істейді. Ортаншы қызым сәңгер, тігінші. Кіші қызым мектепте оқиды. Әйелім қазандықта оператор болып істейді.

– Жұмыстан тыс уақытта не нәрсемен айналысасыз?

– Тарихқа қызығушылығым жоғары. Маңғыстау шежіресі туралы көп оқимын, ізденемін. Тарихи фильмдер, шай үстінде түрік сериалдарын да қарап қоямыз. Атам нағыз діндар кісі болды, Қызылсай мешітін тұрғызуға атсалысты. Әулетіміздің үлкендері «Біреудің ала жібін аттама», «Өтірік айтпа, жамандық жасама, еңбегінді адал істе» деген сөздерді құлағымызға құйып өсірді.

Ағдан Ауылбаев, цех шебері: – Бектұрған ағамыздың Өзен кен орнына сіңірген еңбегі мол. Екеуіміз 30 жылдан бері бірге жұмыс істеп келеміз. Мақсат Зайыров, Имам Мағзам Құдайбергенов, Еркін Ақмолдаев, Қуаныш Әкімов сияқты шәкірттері осы кісінің мектебінен өтті. Олардың әрбірі бүгінде білікті маман. Бір сөзбен, ағалық міндетін айнымай атқарып жүрген ағамыз.

КОО — білікті маман ҰСТАХАНАСЫ

«Өзенмұнайгаз» компаниясында өнеркәсіптік қауіпсіздік саласында мамандарды, қызметкерлерді даярлау мақсатында қызмет көрсететін корпоративтік оқу орталығы – жылына мыңдаған маманның біліктілігін арттырып отырған орын. Корпоративтік оқу орталығында өнеркәсіп саласында қызмет ететін мамандар кәсіби біліктілігін арттырады. Бұл орталық қауіпсіздік саласының мамандарына біліктілік шеберлігін жетілдіруге жол ашады.

Мұрат Ғалымұлы басшылық ететін корпоративтік оқу орталығында жыл сайын көптеген мамандық иесі тәжірибе жинақтап, кәсіби біліктілігін арттырады. Өрт техникалық минимум, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау бағыты бойынша мұнайшыларға курстық бағдарлама бекітілген. Орталықта аптасына 300-ге жуық адам оқытылады. Ал жылына 9000-ға жуық маман біліктілігін шыңдайды.

«Өзенмұнайгаз» АҚ өзіне қарасты он алты басқармадан біліктілігін көтеретін мамандарды жыл сайын аталмыш орталыққа жібереді. «Азаматтық қорғаныс туралы» заңын негізге ала отырып, өнеркәсіп басшылары құзырындағы қызметкерлердің біліктілігін арттыруды талап етеді. Оқу орталығында өнеркәсіптік қауіпсіздік бағыты бойынша жұмысшылардың жылына бір рет, инженер-техника қызметкерлерінің үш жылда бір рет білімі тексеріледі. Мұнда негізінен өндірістен келген мұнайшылар оқытылады.

КОО қызмет ететін Гүлнар Көшербаева №8 Қашаған Күржіманұлы атындағы мектептің түлегі. 2004 жылы орта мектепті ойдағыдай бітіріп, Алматыдағы Абылай хан атындағы халықаралық қатынастар және әлем тілдері университетінде туризм мамандығы бойынша білім алады. Алғашқы еңбек жолын 2009 жылы МДЖӨҚБ мекемесінен хатшылық қызметтен бастайды. Бір жылдан соң цехқа ауысады. Алты жыл көлемінде еңбек етіп, Англия еліне алты айға тіл үйрену мақсатында барады. Ағылшын тілін жетік меңгерген маман осы орталыққа арнайы шақыртумен жұмысқа қабылданады. Бүгінгі таңда 12 сағаттық оқу бағдарламасы бойынша жұмысшыларға дәріс береді. Айтуынша оқу орталықтың ұжымы ұйымшыл. Мұнда жұмысшылар мен басшылыққа талап бірдей жүктелген. Жас шамалары ерқалай азаматтар мен азаматшалар кәсіби білімдерін шыңдау мақсатында осы оқытушылардың алдынан өтеді. Жұмысшыларға дәріс теория және тәжірибе жүзінде өтеді. Курс барысында олар өз саласына қатысты тың ақпараттармен, пайдалы мәліметтермен танысады. Оқыту барысында бірнеше жыл еңбек өтілі бар азаматтар үшін практикалық сабақтар өте әсерлі өтеді.

Нұржамал Серікбаева орталықта әдістемелік бөлімнің шебері болып қызмет етеді. О. Тұрмағанбетұлы атындағы мұнай және газ колледжінде есепші мамандығын игерген. Алғашқы еңбек жолын мұнай мекемесінде оператор болып бастайды. 2001-2004 жылдар аралығында мұнай өндіру басқармасында хатшылық қызмет атқарған. Кәсіби біліктігін жетілдіру мақсатында бірқатар қызметті жасаған Нұржамал Бақытқызы 2022 жылдың ақпан айында корпоративтік оқыту орталығына жұмысқа орналасады. Қазіргі уақытта осы орталықтың беделді оқытушыларының бірі.

Орталық директоры Мұрат Ғалымұлы мамыр айында басшылық қызметке тағайындалған. «Жас келсе іске» демекші, Мұрат Ақын тың идеялары бар жалындап тұрған жас азамат. Осыған дейін жастар ісімен айналысқан, бірқатар жерде жұмыс жасаған іскер жігіт.

– Мақсатым – оқу орталығының жұмысын жандандыру, қызметкерлердің біліктілігін арттырып, арнайы форма тіктіру, ғимаратымыздың инфраструктурасын жөндеп, көгалдандыру ісін қолға алу, – дейді Мұрат Ғалымұлы.

ЕР ЕСІМІ —

ӨТКЕНГЕ ОЙ САЛЫП, ЕРТЕҢДІ ЕКШЕП, БҮГІНГІ КҮНГЕ КӨЗ САЛАР БОЛСАҚ ТАРИХ БЕТТЕРІНЕН ЕЛ ЫҚЫЛАСЫНА БӨЛЕНГЕН ЕСІМДЕР ҚАЗАҚ МҰНАЙЫ ТАРИХЫНДА МЫҢДАП САНАЛАДЫ. ЕЛІНЕ, ХАЛҚЫНА ӨРКІМ ӨРТҮРЛІ ЖОЛМЕН ПАЙДА ТИГІЗЕДІ. БІРЕУ БАТЫРЛЫҒЫМЕН, ЕНДІ БІРЕУІ ШЕШЕНДІГІМЕН ТАНЫЛАДЫ. ЖАҚСЫ АДАМ ЖАЙЫНДА ЖАЗСАҢ ЖАНЫҢ ЖАДЫРАП, ОЙЫҢ ТАЗАРЫП, ҚҰДДЫ БІР ЖОҒЫҢ ТҮГЕНДЕЛГЕНДЕЙ КҮЙ КЕШЕСІҢ. БІЗ СӨЗ ЕТКЕЛІ ОТЫРҒАН АЗАМАТ ҚАЗАҚ МҰНАЙЫ САЛАСЫНЫҢ ДАМУЫНА ӨЛШЕУСІЗ ҮЛЕС ҚОСҚАН АЗАМАТТЫҢ БІРІ – БАҚБЕРГЕН АЯЗОВ.

ЕЛ ЕСІНДЕ

1961

жылы маңғаз дала Маңғыстау өлкесінде алғаш рет мұнай қорының бар екендігі анықталады. Қазақтың маңдайына біткен «қара алтынды» игеруге сол уақытта алыс-жақын елдерден мұнай саласы мамандары ағыла бастайды. Ол кездері елімізде аталмыш сала мамандары жоқтың қасы болатын. Алғашқы мұнай кен орнын игеру және өңдеу жұмыстарының басы-қасында ерен еңбек иесі Бақберген Аязов та болған еді.

Бақберген Аязов 1937 жылдың шіліңгір шілдесінде Түркменстан Республикасы, Красноводск қаласы, Қазаншық ауданына қарасты Анга-Күйме ауылында дүниеге келген. Ол 1945 жылы ауылындағы мектепке қабылданып, сабағын жақсы оқыды. Отбасында үш ағайынды. Үлкен ағасы Бердібек бүгінде көзі тірі. 93 жастағы абыз ақсақал Бақберген ағаның ұрпағының арасында жайқалып отырған алып бейтерек іспетті.

Кез келген азамат бойында еңбекке деген қабілет болады. Қызмет ете жүріп, қоғамның жаңаруына, тың серпін алуына әрбір азамат өзінше үлес қосатыны тағы бар. Бақберген ағаның еңбек жолындағы алғашқы қадамы 1956 жылдан бастау алады. Құмтауда мұнай саласында жұмыс істейді. 1963 жылы арнайы шақырумен «Өзенмұнай» кәсіпшілігіне келеді. Бұл жердегі алғашқы қадамын операторлықтан бастайды. 1961–1964 жылдар аралығында Кеңес әскерінің қатарында азаматтық борышын атқарады. Арада бір жыл өткен соң, яғни 1965 жылы Түркменстан жерінен атамекенге қоныс аударады. Бақберген Аязов мұнай қазба байлықтары шоғырланған киелі Маңғыстау өлкесіне осылайша табан тірейді. Мұнайды игеруге атсалысқан азаматтың бірі болып Бақберген аға да қызу жұмысқа кірісіп кетеді. Сол жылдары «Өзенмұнай» кәсіпшілігіне бесінші дәрежелі оператор болып қызметке тұрады. Мұнда №2 мұнай игеру және мұнай-газ өндіру мекемесіне жас жұмысшы ретінде қабылданып, кәсібінің майталман шеберіне айналды. Тәжірибесінің аздығына қарамастан, жас болса да еңбекке деген құлшынысының арқасында басшылық көзіне іліне бас-тайды.

Еңбекқор жан өзінің біліктілігіне сенді. Сондықтан да еліміздің мұнай саласын игерудегі алғашқы мықты мамандар қатарынан табылды. Сол уақытта әлемнің 44 мемлекетінен мұнай қазба байлығын игеруге мыңдаған азаматтар

топтастырылған болатын. 1968 жылы ТССР қарасты Небит-Даг қаласындағы Мұнай техникумының сырттай бөліміне оқуға түседі. Бұл оқу орнын 1977 жылы ойдағыдай тәмамдап, «мұнайшы-техник» мамандығын игеріп шығады. Өз ісінің шебері, кәсібіне адал азамат көпшілікке іскерлігімен сыйлы болады. Халыққа қалтқысыз қызмет етуді мақсат тұтқан асыл азамат ҚазССР-нің Жоғарғы Кеңесінің депутаттығына сайланады. Жемісті еңбегінің нәтижесінде 1970 жылы «В.И.Лениннің 100 жылдығы» медалімен, 1975 жылы «Еңбек Қызыл Ту» орденімен марапатталды.

Бақбергеннің ауылдас інісі, өңірде талай жыл дәрігер болып

абыройлы қызмет атқарған Түркіменбай «Бақберген менің туған ағаммен жақын дос болды. Олардың достығы адам қызығарлықтай шынайы болатын. Бұл кісіні жиі көрмесем де, жылына бір-екі рет жүздесіп, сәлемдесуге іздеп баратынмын. Оның үстіне – кіндік ағам ретінде маған деген көзқарасы ерекше болатын. Қызметін жан-тәнімен беріле атқаратын кішіпейіл жанға басшылық тарапынан кез келгеннің тақымына бұйырмаған «Москвич-412», «Волга», «Газ-24» көліктерін кезексіз тарту еткен болатын-ды. Ол кезде абзал азаматтың ажалы осы көліктен болатынын ешкім де білмеді. Амал нешік, нағыз жалындаған шағында бәріміздің көзімізді жасқа, жанымызды мұңға батырып, ортамыздан кете барды, – деп еске алады.

Бақберген Аязов саналы ғұмырын мұнай-газ саласына арнады. Қарапайым шеберден басшылық лауазымға дейін көтерілді. 1979 жылы о дүниелік болған Бақберген Аязовтың артында ақ жаулықты анасы, шиемтей балалары қалды. 12 жасар тұңғышы мен 3 жасар кенжесі әкелерінен қапияда көз жазып қала берген-ді.

«Адам ұрпағымен мың жасайды» дейді ғой дана халқымыз. Бүгінде Бақбергеннің өзі болмаса да көзі – балалары өсіп-өніп, үйлі-баранды болды. Тұңғышы Рахмет – «Бұрғылау» ЖШС, Қожахметі ӨЗМБ-де, Мырзахметі №2 МГӨБ-те, қызы Гүлмира «ӨзенИнвест» мекемесінде қызмет атқарады.

Отаны үшін адал қызмет еткен Бақберген Аязовтың есімі ешқашан ұмытылмақ емес. Ер есімі – ел есінде.

МҰНАЙШЫ ШЫҒАРМАШЫЛЫҒЫ

[әңгіме]

ҒАШЫҚТЫҚ

Кафедегі екеу үнсіз. Өрқайсы өз ойымен әуре болып отыр. Аян сыздықта сырасын сіміріп Әлияға көз тастады. Бетінің терісі сондай әппақ және сондай теп-тегіс екен деп таңырқап қойды. Сұлу қыз апельсин шырынын ішіп отыр. Жатақханада бөлмелес Әкіммен кездесіп жүрген қыз бүгін өзін аяқ астынан кездесуге шақырғанына қайран қалып отыр. Талайларға арман болып жүрген Әлияның сарказммен сөйлеп, шіренгенде шекпенін жырта жаздайтын Әкімге жабысып қалғанына таң. Қыз басын әнтек көтеріп, даяшыны шақырып, омлет пен салатқа тапсырыс берді.

– Дәмнен алып отыр, – дегендей ишара жасады. Аян асығып отыр. Стипендиясы жетпегесін жатақхана жанындағы пиццерия жеткізу қызметіне жұмысқа тұрған болатын. Жадыланып қалғандай, қыздың жанынан кете алмай жіпсіз байланып отырған жайы бар. Тоғатері Әлия Әкімнің тағы бір қызбен әуейі болып жүргенін біліп қалып, күйзеліске түсіп жүр екен.

– Маған біреу қазіргі заманда осылай ғашық болуға болатынын айтса күлер едім. Әкімді кездестіріп, сезімнің телегей теңізіне шым батып кеттім. Түсініп отырсың ба? – деді Әлия.

Аузы салат жеуден босамаған жігіт басын изеді.

– Қасымда ол бар кезде өзімді сондай бақытты сезінемін. Мынау әлемнің бар бояуы өзгеріп сала бергендей болды...

«Түсінсем бұйырмасын. Маған не дегісі келіп отыр» деп ойлады жігіт қабырғада ілінген абстракт картиналарға үңіліп. Филология факультетінде оқитын Әлияның сөйлеу мәнерінің ерекшелігіне сүйсініп отыр. Жанындағылардың қарқылдап күліп, дабырлап сөйлегені қыздың жүйкесіне тиіп отырғанын сезді.

– Сен мені түсінеді деп отырмын. Сен артық-ауыс сөзі жоқ, адал әрі мейірімді жігітсің, – деді Әлия. Жігіт көзін тайдырып әкетті. Байқатпай ұялы телефонындағы сағатқа көз тастады. Бірқыдыру уақыт өтіпті.

– Мектепте оқуда да, спортта да алда болдым. Алған мақтау қағаздарымда есеп жоқ. Кітап кеміргіштігім өз алдыма... Әлия жеткізінді. Аяның ішін қызғаныштың қызыл иті тырнай бастады. Тәп-тәуір қыздың өзін емес көрінген қызға көз сүзетін Әкімді сүйіп қалғанына өз-өзінен қыжалат болып, оны қызғанғандай әрі-сәрі күй көшті.

– Оңаша қалғанға таптырмайтын жайлы жер екен, – деді жігіт үнсіз отыра беруден жалыққандай. Қыз жорта естімегенсіп төмен қарады.

Аян жігітінің сатқындығын уайымдап, жанын қоярға жер таба алмай отырған қызға жаны ашып кетті. Тамаққа тыңқиып тойып алған ол қыз құлағында тербетілген алтын сырғаны қызықтай қарады. Аяғына киген алқызыл туфлиі де құйып қойғандай.

– Өмірде кемшілігі жоқ адам болмайды ғой. Мұндайдың бәрін көңілге ала берсең ауру боп бітесің ғой... деген сықылды бірдеңелер айтқансыды. Қыз әнтек жымиды да қойды. Екеуі терезенің сыртында ерсілі-қарсылы өтіп жатқан адамдарды бақылады да отырды. Тіпті болмағасын мұз кәмпит соруға кірісті. Аяның жаны жай тауып отыр. Бұрқыраған кофенің иісі жаймашуақ көңіл-күй сыйлады. Әкімді ұмытып, оны-мұны айтып отырып, десерт жеуге кірісті.

Жігіт Әлияның нәзік әрі әдемі қолдарына қызыға көз тастады. Біраздан соң үстел шетіндегі түймешікті басып даяшыны шақырып, есеп айырысты.

Жүрегі арпалысқа түскен жігіт Әлияға ғашық болып қалғанын түсінді. Бойында жүрегінді дір еткізетін беймәлім қасиет бар Әлияны бұрын қалай

байқамағанмын деп өкініп, бармағын шайнап келе жатыр.

Сықылықтаған қасындағы қызды енді ол өлтіріл ешкімге бермек емес. Ғашығымен отау көтеріп, бақытты күн кешетін алдағы өмірін ойлаған Аян рақат күй кешіп келеді.

Бибігүл Бәбекбай

ҮКІЛІ ҮМІТ

Ағалы-інілі ӨНЕРПАЗДАР

Домбыра – қазақ халқының асыл қазынасы. Қос ішекті аспапта әсем ән шырқап, күмбірлете күй төгетін Рахат пен Рахмет №3 скважиналарға қызмет көрсету басқармасы машинисі Нұрхан Қорғанбаевтың ұлдары. Ағалы-інілі Бердіхановтар қаламыздағы «Мұрат Өскенбаев атындағы балалар саз мектебі» МКК дәстүрлі ән және күй үйірмесінде оқиды.

Рахат Бердіхан қазіргі таңда Жаңаөзен мектеп-гимназиясының 5-сынып оқушысы. «Үкілі домбыра» домбыра үйірмесіне алғаш рет сегіз жасында анасы Жадыра апарды. Аспаптың шанағынан төгілген үн Рахаттың домбыраға деген қызығушылығын оятып, әуестігін арттырады. Дәмегүл Ізбасаровадан қағысты лезде меңгеріп, әндер қайырмасынан бастап дәстүрлі ән, жыр-терме орындауды да үйренеді. Ең алғашқы конкурсы республикалық «Ұлы дала ұрпағымыз» балалар мен жастар байқауына «Дәстүрлі ән» номинациясы бойынша қатысып, II дәрежелі лауреат атанады. Республикалық «Дарабоз», «Жас талап», «Ақ сәулелі алтын таң» т.б. байқау, фестиваль, сайыстарда жүлделі орындарға ие болады. Кәсіби музыкалық білім алуы үшін саз мектебіне оқуға түсіп, бүгінгі таңда 3-сыныпта оқиды.

Қонақтарға ән салып, жыр-терме орындап, қошеметке ие болып жүрген Рахатқа қызыққан інісі анасынан оны да домбыра үйренуге апаруын сұрайды.

Ағасының жолымен «Үкілі домбыра» үйірмесіне барып, алғашында жеке өзі, кейін «Ұлдар» дәстүрлі ән тобының құрамында өнер көрсетеді. «Ұлдар» тобы 2022 жылы Алматы қаласында өткен халықаралық «Жас толқын» байқауында бас жүлдеге, Астана қаласында «Ғажайып жұлдыздар» республикалық конкурсында гран-приге ие болады. Рахмет те биыл емтиханды 5-ке тапсырып, саз мектебіне қабылданған.

- Бүгінде балалар смартфонға қатты әуес. Теледидар мен телефонға тәуелділікті болдырмас үшін бос уақытында пайдалы дүниемен айналысуға ата-аналар жағдай жасауы керек деп білемін. Рахат пен Рахмет домбырадан бөлек, ағылшын тіліне қосымшаға қатысады. Алдағы уақытта денсаулықтары үшін спортқа бергіміз келеді. Екеуіне де қолға домбыра ұстатып үйреткен алғашқы ұстазы Дәмегүл Ізбасароваға шексіз алғыс айтамыз. Сонымен қатар «Ұлдар» тобының жетекшісі Еркін Тұрғанбаевқа, қазіргі саз мектебіндегі мұғалімдері Муса Батыров, Нұрғали Бегарысовқа да көп рақмет, – деді ата-анасы.

Бердіхановтар білім алатын мектебінің мерекелік шараларына белсенді араласып, өнерлерін көрсетіп келеді. Домбырамен қатар оқуда да үлгерімі жақсы. «Ұяда не көрсен, ұшқанда соны ілесің» демекші, бір үйдің екі баласының да музыкалық аспапқа қызығушылығы қонақ бөлменің төрінде ілініп тұрған қара домбырадан және мұнайшы әкенің домбыра, гитарада ойнай алуынан деп білеміз.

Қадірлі Саяхат Амантайұлы!

Мерейлі 50 жасыңыз құтты болсын! Еңбек жолыңызды слесарь жөндеушіден бастап, мұнай саласында әртүрлі қызметтерді абыройлы атқарып, бүгінде №1 мұнайдан суды алдын-ала айыру қондырғысында цех бастығының орынбасары қызметін жауапкершілікпен атқарып, жемісті еңбек етіп жүрген жайыңыз бар. 25 жылдық еңбегіңізде білім-біліктілігіңізбен көзге түсіп, Өзен кен орнының дамуына зор үлес қосып келесіз. Өндірістің ыстық-суығына төзе білген, ел игілігі үшін тер төгіп жүрген Сізге ұзақ та берекелі ғұмыр, мықты денсаулық, мол табыс тілейміз! Отбасыңыз аман болып, ұрпағыңыздың тек жақсылығын көріңіз!

ҚОҒАМ АЙНАСЫ

Кино адамды өзгертеді

Қазақтың ғасырлар бойы қалыптасқан саятшылық мәдениеті туралы сыр шертетін «Мұзбалақ» анимациялық фильмін көруге кеңес береміз. 2018 жылы «Қазақфильм» киностудиясы түсірген фильмнің режиссерлері Тұрдыбек Майдан және Тілек Төлеуғазы. Оқиға желісі бойынша ерте заманда қазақ ауылына абжылан үлкен қауіп төндіріп, қарсы келгенді жалмап, жайпап жіберіп отырады. Бас кейіпкер Ақтай бүркітімен әбден қажыған ауыл тұрғындарын бұл апаттан құтқаруға бел байлайды.

Фильм көшпенді халықтың құс патшасына деген сүйіспеншілігін көрсетіп, қазақ ұлты қыран текті, қыран мінезді деген мағынаны береді. Анимациялық фильмді түсіруге 2 жыл уақыт жұмсалып, 40-қа жуық отандық маман жұмылған. Ұзақтығы 67 минут болатын мультфильмнің 70 пайызы 2D, 30 пайызы 3D форматында жасалып, бас-аяғы 96 500 сурет салынған.

Ұлттық құндылықты дәріптеп, тәрбиенің түп қазығы болатын фильмді отбасы болып көріңіз, өкінбейсіз!

ОЙМАҚТАЙ ОЙ

Уақыттың өтетіні рас, көп нәрсенің ұмытылатыны рас. Бірақ өмір бір-ақ рет беріледі деген өзіміз білетін қағида бар. Ол қандай заманда, қандай жағдайда өтсе де бәрібір қымбат. Сондықтан өз басым өткенге өкпе жүрмейді деп ойлаймын. Өткенге тек тәубе жүреді деп ойлаймын.

Әбіш Кекілбаев

РУХАНИ АЗЫҚ

Kiman адамды өзгертеді

Жазушы, қазақы дәстүрді насихаттаушы Зейнеп Ахметованың «Күретамыр» кітабын оқуға кеңес береміз.

Бұл кітапта қазақтың әдет-ғұрып, ырым-тыйым, көде-жоралғыларының мағынасы кеңінен түсіндіріледі. «Балалы үй – базар» деп отбасының қызық-қуанышын, береке-құтын баламен байланыстыратын қазақ халқының балаға қатысты салт-дәстүр, жөн-жоралғылары, яғни құрсақ шашудан бастап, келін күтімі, кіндік шеше, шілдехана, бесік жыры, иткөйлек, тұсаукесер секілді т.б. тақырыптар қамтылған. Қазақы тәлім-тәрбиенің мәнін ұғындырып, ұлттық болмыстан айнымауға бағыттады. Әр өңірдің салттық ерекшеліктерін сақтап, тұтастыққа қызмет ететіндей қылып ұйытқыға айналдыру қажеттігін айтады. Салт-дәстүрімізді сақтап, оны ұрпақтан-ұрпаққа жалғайық.